

Het geheim van Jezus' namen

JAKOB VAN BRUGGEN

Het geheim van Jezus' namen

Jakob van Bruggen

Voor persoonlijke of gezamenlijke Bijbelstudie
is over de onderwerpen in dit boekje
meer te vinden (tekst en audio) op de site
www.bijbelstudiesNT.nl

© 2016 Uitgeverij Kok – Utrecht

Postbus 13288, 3507 LG Utrecht

www.kok.nl

Omslagontwerp en boekverzorging: Garage BNO

ISBN 978 90 435 2724 8

ISBN e-book 978 90 435 2725 5

NUR 707

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Christenen in de eerste eeuwen gebruikten voor onderlinge herkenning het symbool van de vis. De letters van het Griekse woord voor vis (ichthus) zijn namelijk in het Grieks de beginletters van de namen

Jezus, Christus, Gods zoon, Redder.

Het symbool van de vis bewaarde het geheim van Jezus' namen!

Het geheim van Jezus' namen

De namen van Jezus zijn vandaag wereldwijd bekend: Christus, Zoon van God, Heer. Toch was er een tijd dat deze namen onbekend waren in de wereld van de mensen. Ze kwamen mee met Maria's kind. Mensen hebben die niet voor Hem bedacht, zelfs zijn moeder niet. God zelf maakte ze bekend. Het zijn hemelse namen.

Ze onthullen een verlossend geheim dat eeuwenlang verborgen bleef. Het zijn daarom veelbelovende namen. Ze zijn ook blijvend: op een geheimzinnige manier worden het de grote namen van de toekomst.

Over het geheim van die namen gaat dit boekje. Het bestaat uit twee delen. In het eerste deel worden drie paren namen van Jezus besproken: hoe kwamen ze deze wereld binnen en wat beloven ze? In het tweede deel komt ter sprake hoe deze namen op aarde nog een tijd lang bestreden en miskend zullen worden, maar toch de wereld gaan overwinnen.

In onze tijd leeft de vraag of de christelijke aanbedding van deze namen wel toekomst heeft. De namen van Jezus Christus lijken tegenwoordig te verdwijnen achter veel andere

namen. Dat is niet nieuw en het was ook al van tevoren aangekondigd. Jezus zelf heeft zijn leerlingen gewaarschuwd voor een tijd van verdrukking en vervolging. En de apostelen schrijven over antichristen en over de komst van een mens die zichzelf als god zal beschouwen.

Het was dan ook niet voor niets dat christenen in de eerste eeuwen hun belijdenis bewaarden in het stil symbool van de vis, onder water en toch levend!

Die christenen bleven bij het vertrouwen van hun apostel Johannes. Deze leerling van Jezus had geen enkele twijfel over de toekomst van de christelijke aanbidding. Hij kende de drager van de namen. Hij had Jezus jarenlang meegemaakt, van heel nabij. Hij wist het zeker:

Wie anders kan de wereld overwinnen dan hij die gelooft dat Jezus de Zoon van God is?

Inhoud

Veelbelovende namen

- 1. JEZUS, DE ZOON VAN DE MENS** 13
(Redding voor de mensheid)
- 1.1 ZIJN ROEPNAAM: JEZUS! 13
 - 1.2 ZIJN SCHUILNAAM: DE ZOON VAN DE MENS 21
 - 1.3 HET AANROEPEN VAN DEZE NAMEN NA JEZUS' HEMELVAART 28
- 2. CHRISTUS, DE ZOON VAN GOD** 35
(Redding van de schepping)
- 2.1 ZIJN EIGENNAAM: DE GEZALFDE! 35
 - 2.2 ZIJN DOOPNAAM: ZOON VAN GOD 43
 - 2.3 EEN LANG BEWAARD GEHEIM 50
- 3. HEER DER HEREN, DE ZOON VAN DAVID** 55
(Redding voor de geschiedenis)
- 3.1 ZIJN ERENAAM: HOOGSTE HEER! 55
 - 3.2 ZIJN FAMILIENAAM: ZOON VAN DAVID 62
 - 3.3 VREDE OP AARDE 67

Blijvende namen

4. EEN TIJD VAN VERDRUKKING 73

(Jezus' profetie over de verwoesting van de tempel)

4.1 EEN ZWANGERE TIJD 73

4.2 EEN TIJD ZONDER TEMPEL 80

4.3 DE DAG VAN DE ZOON VAN DE MENS 90

5. EEN TIJD VAN ONTKENNING 95

(De apostel Johannes over de antichrist)

5.1 DE ANTICHRIST VAN HET LAATSTE UUR 95

5.2 ONTKENNING IN MEERVOUD 101

5.3 BLIJVEN BIJ DE WERKELIJKHEID VAN CHRISTUS 106

6. EEN TIJD VAN HOOGMOED 111

(De apostel Paulus over de wetteloze mens)

6.1 DE WETTELOZE MENS 111

6.2 DE TEMPEL VAN GOD OVERGENOMEN DOOR DE
MENS 121

6.3 DE OVERWINNENDE KOMST VAN DAVIDS ZOON 127

Veelbelovende namen

1. JEZUS, DE ZOON VAN DE MENS

Redding voor de mensheid

1.1 ZIJN ROEPNAAM: JEZUS!

EEN NAAM VANUIT DE HEMEL

Toen het kindje van Maria in Betlehem werd geboren, was er geen kinderkamer ingericht en er lagen geen geschenken van burens te wachten. Maria was een eenvoudig meisje en Jozef was timmerman. Ze waren niet rijk: de baby werd gelegd in een voerbak van de dieren.

Toch lag er direct bij zijn geboorte wel een geschenk op Hem te wachten. Een bijzonder geschenk. Dit geboortecadeau bestond niet uit goud, wierook of mirre. Die kwamen pas weken later, aangedragen door magiërs uit het Oosten. Het geschenk bestond ook niet uit kostbare zalfolie of uit een duur kledingstuk, geweven zonder naad. Die geschenken kwamen pas veel jaren later, uit de handen van Galilese vrouwen die Hem volgden.

Het geschenk dat al bij zijn geboorte lag te wachten, was niet afkomstig van mensen: het was een door engelen aangedragen cadeau. Het was een naam voor dit kindje. Bij zijn

besnijdenis op de achtste dag mocht Jozef hem die naam geven. Maria's man mocht dit cadeau uitpakken en hij mocht Hem als eerste noemen bij zijn roepnaam Jezus.

Een engel van God had in een droom deze naam al aan Jozef bekendgemaakt in de tijd van Maria's verwachting. Dat was in feite een bevestiging geweest van het geschenk. Want al eerder had de engel Gabriël diezelfde naam genoemd toen hij Maria namens God kwam groeten en vertelde dat zij zwanger zou worden uit de Geest van God. Wij lezen later bij Jezus' besnijdenis en naamgeving dan ook dat deze naam al door de engel was genoemd 'nog voordat Hij in de schoot van zijn moeder was ontvangen' (Lucas 2,21).

Eerst is dus de naam op aarde gekomen en toen pas daalde Gods zoon af in Maria's schoot. De naam lag niet alleen te wachten op zijn geboorte, zij lag al te wachten op zijn ontvangenis. Zij lag te wachten als een hemels geboortegeschenk.

EEN NAAM VOOR LEVENSLANG

Als mensen een naam krijgen, is dat voor hun hele leven. Babykleding, box en speelgoed blijven achter. Niets uit de jeugdtijd gaat voorgoed mee. Maar mensen blijven altijd heten zoals ze genoemd werden bij hun geboorte. Ten slotte staat op de grafsteen nog altijd als laatste dat eerste: de geboortenaam.

Dit is ook zo bij het kindje van Maria. Het werd door magiërs overladen met goud, wierook en mirre. Maar die vinden we

later niet terug: waarschijnlijk zijn ze gebruikt voor de kosten van de vlucht naar Egypte. En de geur van de kostbare zalfolie, waarmee Jezus liefdevol werd overgoten in Betanië, is al weer verdampt wanneer hij geboeid voor het sanhedrin wordt geleid. En het kleed zonder naad, met liefde gegeven en gedragen, werd verdubbeld aan de voet van het kruis. Het kindje van Maria, gelegd in een kribbe, hing als Man aan een kruis: naakt, alles was afgenomen. Maar toen Hij stierf en er niets was overgebleven, stond op een bordje boven zijn hoofd nog in drie talen zijn naam: Dit is Jezus; de koning van de Joden' (Matteüs 27,37).

Het eerste geschenk had het laatste woord. De naam Jezus stond geschreven boven zijn ontvangenis in de moederschoot en die naam was het enige dat Hem zijn hele leven volgde, tot in de dood. Een roepnaam voor leven en sterven.

EEN NAAM MET EEN GEHEIM

Toen de engel Gabriël die naam aan Maria meedeelde, had hij daarbij geen toelichting gegeven. Alle aandacht ging op dat moment uit naar Maria's eigen roeping: zij moest bereidwillig worden gemaakt om haar Heer te ontvangen.

De engel die later aan Jozef in de droom verschijnt, zegt er meer over. Jozef heeft de naam dan al gehoord van Maria. Maar voor hem is alles te vreemd en hij denkt dat hij zich moet terugtrekken. Dan verschijnt de engel om ook hem bereidwillig te maken tot het nemen van verantwoordelijkheid voor Maria's kind. Jozef is het die de naam moet geven bij de besnijdenis. En hij krijgt dan ook toelichting bij die naam.

Hij moet het kindje Jezus noemen, want 'Hij zal zijn volk bevrijden van hun zonden' (Matteüs 1,21).

Dit is een geheimzinnige toelichting. Het lijkt wel een cryptogram. Want de naam Jezus betekent helemaal niet 'Volksbevrijder van de zonden'. De naam betekent in het Hebreeuws: 'De redding is van de HERE' (Jozua). Het is dus een belijdenis over God, maar de naam zegt niets over de persoon zelf. Anders hadden niet zoveel mensen in het Joodse volk deze naam Jozua (Grieks: Jezus) kunnen dragen. Jozua die na de uittocht uit Egypte het volk Israël het beloofde land mocht binnenleiden, was een goede en dappere leider. Hij was dapper omdat hij geloofde dat de HERE zal redden. Maar hij heette niet Jozua omdat hijzelf een redder zou zijn en al helemaal niet een redder van zonden. De toelichting die de engel geeft op de naam Jezus (Hebreeuws: Jozua) is dan ook raadselachtig.

Wat hier aan de orde is kunnen we vergelijken met wat er kan gebeuren met een gouden ring. Gouden ringen zijn er genoeg in de wereld. Mooi om te dragen, maar niet persoonlijk. Een ander zou die ring kunnen kopen of stelen en hem dan zelf gaan dragen. De ring is verwisselbaar. Maar dat wordt heel anders wanneer er een inscriptie staat gegraveerd aan de binnenkant van de ring. Een inscriptie die herinnert aan de dag dat hij of zij die ring aan iemands vinger schoof met een trouwbelofte. Dan is het een trouwring. Heel persoonlijk van hem of haar. Het geheim van zo'n trouwring zit aan de binnenkant. Door die binnenkant wordt het een unieke ring.

Zo is het ook met het geboortegeschenk voor Maria's kindje. De engel reikt bij wijze van spreken een gouden ge-

boorting aan (de roepnaam Jozua/Jezus), maar deze ring heeft een geheim. Aan de binnenkant staat een inscriptie. Jozef mag die lezen: 'HIJ zal zijn volk bevrijden van hun zonden.'

Dat is een geweldige belofte. In de tijd van het Oude Testament was er in de tempel wel verzoening en vandaag is er vergeving. Maar daarmee zijn we nog niet bevrijd van onze zonden. Gods volk ligt nog onder vuur: de zonde probeert nog steeds ieder gevangen te nemen en tot slaaf te maken. En de mensenwereld gaat nog in heel veel opzichten aan de zonden kapot. We zijn er nog niet van bevrijd: anders zou er geen dood meer zijn op aarde. En dan zou er ook geen diefstal en zelfverrijking en wellust en geweld meer zijn. Het is dan ook een hemelhoge belofte die verbonden wordt aan de naam Jezus: door Hem zal een volk helemaal en voorgoed bevrijd worden uit de slavernij van de zonden. Er komt een volk dat hemels zal mogen leven en dat eeuwig blijft. Dat zal dit kind bewerken. Jezus is het die eeuwige vrede zal brengen tussen God en de mensen. Dat belooft zijn naam!

Maar hoe kan deze belofte nu worden verbonden aan de naam Jozua/Jezus? In Matteüs 1,2-16 lezen we een geslachtsregister van Jezus met vele, vele namen van zijn voorouders. De naam Jezus/Jozua komt daar niet in voor. Het is dus geen naam uit de familie. En dat is zeker in die tijd vreemd: iets om over na te denken. Zoals de mensen ook navraag deden toen Zacharias zijn zoontje de naam Johannes wilde geven, een naam die in zijn familie onbekend was.

Gelukkig was Jozef een rechtvaardig man die wet en profeten goed heeft gekend. Hij heeft de code kunnen breken,

het geheim kunnen lezen. Hij wist hoe de profeet Zacharia na de ballingschap heeft mogen profeteren over bevrijding van zonden. En dat dan in samenhang met de naam Jozua (later: Jezus). Er was na de ballingschap een hogepriester die Jozua/Jezus heette. En aan die Jezus/Jozua gaf de profeet Zacharia namens de HERE de volgende geheimzinnige belofte:

Ik zal mijn dienaar sturen, de telg aan de stam van David. Ik leg een steen voor je neer, Jezus/Jozua, één enkele steen, waarop zeven ogen rusten. Ik zelf zal daarin een inscriptie graveren – spreekt de HERE van de hemelse machten – en in één dag zal Ik dit land reinigen van alle schuld (Zacharia 3,8b-9).

Hier is – hoe raadselachtig ook – een duidelijke belofte over een zoon van David door wie God in één dag het land, het hele volk, zal reinigen van alle schuld. Dit klinkt als de belofte die Jozef later te horen kreeg uit de mond van de engel: Hij is de telg aan de stam van David die ‘zijn volk zal bevrijden van hun zonden’. Die belofte werd ooit in Zacharia’s dagen geschonken aan een hogepriester en de naam van die priester (Jozua/Jezus) zal het kind nu dragen. Die naam verbindt aan zijn afstamming uit Davids koningshuis de oude belofte van priesterlijke zondenbevrijding.

Zo bevat de naam Jezus een hemels geheim. Het is niet zomaar een roepnaam die je nu eenmaal nodig hebt om een persoon aan te duiden. Er wordt door God een belofte aan verbonden en zo wordt de naam een hemels paspoort voor de Gezondene van de Vader, de Zoon van God.

De namen van Jezus zijn wereldwijd bekend: Christus, Zoon van God, Heer. Eens waren deze namen nieuw onder de mensen. Ze kwamen mee met Jezus. Mensen hebben die niet voor Hem bedacht, zelfs zijn moeder niet. God zelf maakte ze bekend. Het zijn hemelse namen.

In dit boek worden drie paren namen van Jezus besproken: wat beloven ze? En wat is hun geheim in een tijd van secularisatie?

Dit boek biedt een verrassend perspectief op de betekenis van Jezus' namen; het zal christenen bemoedigen om vol vertrouwen en hoop verder te gaan in het voetspoor van hun Heer.

Over Kroongetuigen:

‘De auteur heeft de gave om zijn grote kennis van het Nieuwe Testament voor een breed publiek toegankelijk te maken. Hij schrijft helder, in een bijna literaire stijl.’

– Reformatorisch Dagblad

‘Het lukt Jakob van Bruggen om op een originele manier uit te leggen hoe het christelijk geloof is ontstaan.’

– NBD Biblion

uitgeverij

